

KULTUREN

Verksamhetsberättelse 2011

Innehåll

Inledning - museichefen har ordet	2
Verksamhetsberättelse 2011	4
Verksamhetsinriktning och fokusområden 2011	
Ett levande besöksmål	6
Kulturens Östarp	
Utställningsverksamheten	
Programverksamheten	
Övrig verksamhet	
En attraktiv arbetsplats	12
Personalrörlighet och löneutveckling	
Stabil och långsiktig finansiering	14
Ny organisation med ökat fokus på försäljning	
Driftsbidrag från Region Skåne och Lunds kommun	
Gåvor samt fond- och sponsorsmedel	
Hållbar utveckling	16
Ett tillgängligt museum	17
Öppen kommunikation och samverkan med andra	18
Varumärkesarbete	
IT och nya medier	
PR och marknadsföring	
Rådgivning och samverkan med andra	
Styrelseuppdrag och nätverk	
Uppdragsverksamhet	20
Uppdragsarkeologi	
Undervisning	
Övrig uppdragsverksamhet	
Kulturhistoriska föreningen för södra Sverige	22
Stadgar	
Organisation	
Hedersledamöter och styrelse	

Inledning

MUSEICHEFEN HAR ORDET

År 2011 har varit ett viktigt och spännande år då verksamhetens inriktning och arbetssätt förändrats. Året inleddes med en ny organisation där förutsättningar för ökad delaktighet och kompetensutveckling var i fokus. Att skapa en transparent verksamhet, där alla är medvetna om verksamhetens uppdrag, mål och inriktning, var och är fortsatt prioriterat. Det stora museiutvecklingsprojektet Cresco, som vi deltog i tillsammans med fem andra museer, avslutades under året. Nästan all personal har deltagit i utbildningar och seminarier inom projektet och vid årets slut blev vi LiP-certifierade (Investors in People), vilket var en positiv signal för att verksamheten är på rätt väg.

Utvecklingsarbetet med en ny organisation och stora utbildningsinsatser tog mycket tid i anspråk men är en investering för framtiden. Kulturen deltog i Lunds kommuns medborgarundersökning av kulturinstitutionerna i Lund och den visade att lundaborna ger Kulturen högsta betyg.

Vi blev under året klara med en ny varumärkesplattform, en ny grafisk profil och en ny hemsida som präglas av interaktivitet och delaktighet. Vår nya utarbetade vision "Kulturen är det mest livfulla och engagerade museet – ett föredöme när det gäller delaktighet" är tillsammans med vår mission och positionering riktlinjer för all vår verksamhet framöver.

Föremålsdatabasen Carlotta lades ut på Kulturens hemsida och är kopplad till Riksantikvarieämbetets Kringla och därmed är vår samling tillgänglig och sökbar för allmänheten.

Vi fokuserade på dokumentation och underhållsplaner inom Kulturens kulturmiljöer, där de kulturhistoriska värdena tas tillvara som en grund för en medveten integrering av kulturmiljöarbetet i kulturarvsutveckling med fokus på delaktighet. Programverksamheten har fått en större roll för en tydligare och ännu mer kreativ pedagogisk besöksmålsutveckling. Sista delen i utställningarna om Folkkonst och Design, Folkkonstens skapare, blev klar liksom årets stora satsning, Popstad Lund, en utställning som också är ett pilotprojekt för utveckling av vår nya metodik med inriktning på be-

sökarnas delaktighet. Projektet har blivit mycket uppmärksammat inom museivärlden i både Sverige och Danmark.

Tyvärr drabbades vi av två inbrott i Silverkammaren under året vilket aktualiserar frågan om säkerhet.

Vi omsatte 43 000 tkr och årets resultat blev 674 tkr vilket vi är mycket nöjda med. Våra egna intäkter är ca en tredjedel och Region Skåne liksom Lunds kommun bidrar med ca en tredjedel vardera. Under året beslutades glädjande nog om extra medel från Lunds kommun för att kunna åtgärda det eftersatta underhållet på de kulturhistoriskt intressanta byggnaderna. De offentliga medlen är fortsatt knappa och därför är det viktigt att utveckla verksamheten så att möjligheterna till egna intäkter ökar.

När året var slut kunde vi räkna samman drygt 70 000 besökare som passerat Vita huset och runt 200 000 som passerat grindarna till vårt område och som besökt butiken och fotoparken, Hökeriet, Tegnérmuseet, Kulturens Östarp samt Kulturkrogen. Kulturens vänner på Facebook var drygt 1 800 och antalet medlemmar vid årets slut var närmare 5 000.

ANKI DAHLIN

Verksamhetsberättelse 2011

EN VERKSAMHET I UTVECKLING MED FOKUS PÅ ETT LEVANDE BESÖKMÅL, EN ATTRAKTIV ARBETSPLATS, STABIL OCH LÅNGSIKTIG FINANSIERING, TILLGÄNGLIGHET, HÅLLBAR UTVECKLING OCH GOD KOMMUNIKATION.

KULTUREN

Kulturen har den ideella föreningen Kulturhistoriska föreningen för södra Sverige som huvudman. Det är en medlemsförening som förvaltar Sveriges största samling av kulturhistoriska föremål från södra Sverige, stora samlingar av jämförande föremål från hela världen samt norra Europas största medeltidsarkeologiska samling. Föreningen driver även friluftsmuseet med totalt 60 kulturhistoriskt värdefulla byggnader i Lund och Östarp. Museet ska, utifrån en bred definition av kulturbegreppet, inbegripande både det materiella och immateriella kulturarvet, bedriva museiverksamhet med dokumentation, insamling, vård, magasinering, vetenskaplig bearbetning, utställningsverksamhet, programverksamhet och pedagogisk verksamhet inom hela det kulturhistoriska fältet. Museet ska vara en resurs och ett kunskapscentrum för hela regionen genom att vara rörligt, tillgängligt och serviceinriktat. Museet ska, utifrån sin samlade kompetens, inta en självständig roll i frågor som rör kulturarv och kulturmiljö.

VERKSAMHETSINRIKTNING 2011

Under år 2011 har ett stort arbete lagts på att ta fram planer för framtida utveckling av besöksmålet Kulturen: trädgården, byggnaderna och utställningarna liksom av Östarp. Med en ny organisation har även resurser lagts på att utveckla och förbättra samverkan mellan verksamhetens olika kompetensresurser. En medveten satsning har under året gjorts på att utveckla Kulturens varumärke för att på sikt stärka Kulturens identitet både internt och externt. Detta arbete har varit en viktig förutsättning för att Kulturen ska kunna befästa och vidareutveckla sin position som uppskattat besöksmål och kunskapskälla för en stor och bred publik, i alla åldrar och från alla nationer.

Fokusområden

Utvecklingsarbetet under 2011 har handlat om att skapa förutsättningar för att vidareutveckla besöksmålen samt stärka Kulturens varumärke och tydliggöra verksamhetens identitet både internt och externt. Verksamheten har under 2011 haft följande prioriterade fokusområden:

- Levande besöksmål
- Attraktiv arbetsplats
- Stabil och långsiktig finansiering
- Tillgänglighet
- Hållbar utveckling
- God kommunikation

I denna verksamhetsberättelse är alla mål och resultat inarbetade i Kulturens målsättning och i redogörelsen beskrivna utifrån våra prioriterade fokusområden. De uppfyller tillsammans såväl innebörden i föreningens stadgar som de nationella, regionala och kommunala kulturpolitiska målen.

Ett levande besöksmål

KULTUREN SKA VARA EN OAS DÄR KULTURARV FÅR LIV

Den varumärkesplattform som utarbetades under året tydliggjorde det unika i att Kulturen är en ideell förening. Det är en stor och spännande utmaning att dels vara en självständig organisation och samtidigt ett regionalt museum och ett stadsmuseum för Lund. Vår mission "att göra kulturarvet levande och angeläget för alla" genomsyrar nu verksamheten. Vi arbetar med frågor om medlemskapets utveckling för ett aktivt deltagande från våra medlemmar, samtidigt som vi riktar oss via vår nya webb till alla.

Vår nya vision "Kulturen är det mest livfulla och engagerande museet – ett föredöme när det gäller delaktighet" som vi utarbetade i varumärkesarbetet är vägledande i vårt aktiva och långsiktiga arbete med delaktighet för att på olika sätt engagera omvärlden i hela vår verksamhet. Inom programverksamheten arbetar vi aktivt med att levandegöra verksamheten. Vår positionering "Kulturen är en oas där kulturarv får liv" integreras i vår verksamhet. Vi fokuserar alltmer på kulturmiljö som en del av vårt kulturarv och utvecklade under året ett nytt upplevelsespår, nya skyltar och flera programaktiviteter i trädgårdarna. Kulturen har fördelen att både ha stora föremålssamlingar och att äga 60 kulturhistoriska byggnader med tillhörande trädgårdar i Lund och Östarp som utgångspunkt för en ny inriktning för verksamheten. Våra berättelser bygger på sammanhang och en helhetssyn på människor, samlingar, byggnader och trädgårdar. Därigenom breddas kulturintresset i samhället och delaktigheten i kulturlivet. Kulturupplevelser och eget skapande främjades bland annat genom en bred pedagogisk verksamhet och genom programverksamheten.

Vi ökade museets engagemang i aktuella samhällsfrågor, bland annat genom att Lunds stadsantikvarie är placerad på Kulturen.

Utvecklingsarbetet var i fokus under året och för att ha en stabil bas för utveckling lades mycket energi på planering, inventering och dokumentation. Fokus inom friluftsmuseet låg på översyn och diskussioner om hur byggnader och trädgårdar på bästa vis kan utvecklas och förnyas som föredöme inom en modern,

aktiv och angelägen kulturarvsverksamhet. Vård- och underhållsplaner samt kulturhistorisk värdering upprättas nu för museets byggnader, tack vare att vi har egen byggnadsvårdskompetens inom organisationen. Framtagande av en underhållsplan, bland annat i samarbete och i konkreta diskussioner med Serviceförvaltningen inom Lunds kommun och med kommunledningen, resulterade i utökade medel med 2000 tkr från och med 2012 och fem år framåt. Vi kan nu, med ökade ekonomiska medel och egen ökad kompetens, utveckla bevarandet av våra hus från medeltid och framåt på ett publikt attraktivt sätt.

Under året prioriterades planeringsarbetet för byggnader, miljöer, trädgård och park och en översikt över vad vi "berättar" påbörjades. Arbetet skedde i tre nivåer: kartering och underlag, strategiskt planarbete samt projektering för genomförande och upprättande av underhållsplaner.

Genom utställningsverksamhet, park och kulturhistoriska byggnader – tillsammans ett brett kulturhistoriskt utbud – vidareutvecklar vi Kulturen som en levande och spännande oas mitt i Lund. En del i det arbetet var att öppna ett året-runt-café i Locus Virtutum, som vi byggde om i egen regi. Det öppnade till Barnens dag i maj. Det har blivit mycket uppskattat och vi kommer att fortsätta att utveckla caféverksamheten.

Efter att ha fått en dokumentation och tillståndsbeskrivning av träden i parken i Lund blev vi tvungna att fälla flera träd på området på grund av omfattande svampangrepp och fortsatt spridning av almsjuka. Några träd var i så dåligt skick att de skulle kunna orsaka stor materiell skada vid en stormfällning. Genom trädavverkningen har vi större möjligheter att med utgångspunkt från äldre dokumentation anpassa trädgårdarna till dagens behov av logistik och krav på tillgänglighet och för den alltmer växande pedagogiska programverksamheten. Dammen på norra området undersöktes av konsult som föreslog ombyggnation för att dammen ska kunna skötas bättre och på ett ekologiskt sätt.

Kulturens timmermän Fredrik Gustavsson och Örjan Hörlin arbetar med återuppförandet av Uranäsboden-Dackestugan.

Det praktiska fastighetsunderhållet fortsatte med återuppförande av Uranäsboden genom att inför publik bila stockar. Vi påbörjade arbete med översyn och byte av delar av tegel på Borgarhusets tak, fasadmålning av Arbetarbostaden, reparationer efter en fuktskada kring takfönster på Forsbergsga gatuhuset, reparationer efter stulna kopparstuprör på Lindforska huset samt preventiva åtgärder gällande Måketorpsbodens tak. Därtill utförde vi mindre reparationer på Hökeriet, Smedjan och Allmogehallen. De stora driftsinsatserna låg därutöver på energibesparande åtgärder, VVS och ventilation.

Projektet "Världen på Kulturen" startade i Herrehuset, där arbetet med att fotografera och katalogisera samlingarna påbörjades. Självklart utfördes en omfattande dokumentation av byggnaden och vi kommer bland annat att öppna upp igensatta ursprungliga dörröppningar i samband med tillgänglighetsarbetet, som innebär att vi bland annat ska installera en hiss.

Lekplatsen omgestaltades och uppfräschades. Nya informationsskyltar för byggnader och miljöer på fri-luftsmuseet togs fram med nytt och mera tillgängligt innehåll. Föremål skänktes till Arbetarbostaden av en person som vuxit upp i huset och en intervju gjordes.

Årsmötet avhölls, inklusive årsbokslansering med tårta i parken. Vid mötet avtackades Lars-Erik Skjutare som ordförande och tilldelades Kulturens K-nål för förtjänstfullt arbete för föreningen och Bengt L Andersson valdes till ny ordförande i föreningen. De huvudsakliga frågorna som diskuterades var medlemsavgiften, som mötet beslöt att höja, och om årsboken ska kunna väljas bort av de medlemmar som så önskar.

Kulturens årsbok 2011 producerades på temat Musik med anledning av Popstad Lund. Boken mottogs bra med många positiva kommentarer om såväl bilder som texter, där Kulturens musikhistoriska samlingar varvades med temat Popstad. Arbetet med 2012 års årsbok påbörjades och den kommer att ha tema Kulturmiljö.

Medlemskapet har utvecklats till att nu gälla ett år framåt från den dag det inhandlas, tidigare var det kalenderårsbundet. En kampanj gjordes med värving av nya medlemmar under julstöksdagarna vilken resulterade i 140 nya medlemmar.

Arbetet med att återskapa Gamlegårds trädgård på Kulturens Östarp fortsatte under året och engagerade både besökare på plats och via Östarpbloggen.

KULTURENS ÖSTARP

Arbete med kulturreservatsansökan för Östarp fortsatte i dialog med Länsstyrelsen och inventering och underhållsplaner togs fram, liksom utredning av renoverings- och saneringsbehov. Arbetet ledde till grundläggande vård- och underhållsplaner för natur- och kulturmiljön samt för de byggnader som i varierande status och skick finns på Östarp idag. Dessa arbeten kom att identifiera särskilt bevarandevärda aspekter och tydliggjorde målen med Kulturreseptat. Nu ska Länsstyrelsen Skåne, som är mycket positiva till våra intentioner, formulera ett beslutsunderlag. Verksamheten på Östarp är därför i en skarv mellan det traditionella museijordbruket och ett levande kulturreservat. Parallellt med arbetet inför Kulturreseptatsansökan planeras en utveckling av verksamheten fram till att reservatet kan bli verklighet. Tanken är att Kulturen fokuserar på sina kärnområden i verksamheten; det museala och det kulturhistoriska perspektivet. Vad gäller drift av själva jordbruket, djurhållning och odling strävas efter att finna samarbetsformer med externa parter som har kompletterande kompetens.

Flera rum i Gamlegård, som drabbades av äkta husvamp 2010, sanerades under år 2011. Planering för installation av jordvärmeanläggning fortsatte. Avtal med ny arrendator och om jakträtt skrevs, med mål att leda över i Kulturreseptat.

Planering för utveckling av Gamlegårds trädgård som påbörjats tidigare har nu resulterat i att allmogeträdgården kring Gamlegård är under återskapande. Målet är en sekelskiftesträdgård som den såg ut på Hanna Jöns Perssons tid, med olika delar så som den engelska parken, fruktträdgården, prydnadsträdgården och plommonlunden. Vi har redan fått mycket positiv respons för de utförda åtgärderna.

Kulturen ingick i arbetsgruppen för projektet "Ut i Sjöbo" som syftar till att främja de olika besöksmålen i kommunen, vilket även inbegriper Kulturens Östarp. Under året genomfördes nätverksarbete och studieresor gjordes till Råshult i Småland och Åskhults by i Halland samt till besöksmål i Sjöbo kommun inklusive Östarp.

Vi påbörjade en utveckling av den museipedagogiska verksamheten för att levandegöra kulturhistorien. Under sommaren genomfördes flera aktiviteter på olika teman, som t ex hantverk, lekar, trädgård, sagoberättande, enkel matlagning m.m. för alla generationer.

Vi samarbetade med Hörjelgården kring slåtterdag i augusti. Andra aktiviteter var kosläpp i juni samt höstmarknad i september. Gästgiveriet medverkar i utvecklingen av Östarp genom att ha en mycket hög kvalitet på verksamheten, där den skånska matkulturen, närodlat och ekologiska råvaror är viktiga delar

I slutet av året invigdes Popstad Lund, en utställning som engagerat över 2 500 personer på Facebook och medfört en insamling av runt 1 500 föremål.

av deras profil. En stor del av personalen genomförde den gemensamma städdagen inför Östarps sommaröppnande. För att öka spridning av arbetet med trädgården på Östarp och för att hitta nya intressegrupper startades en Östarpsblogg.

UTSTÄLLNINGSVERSAMHET

Genom vårt kontinuerliga utställningsarbete inom kulturarv med bred pedagogisk inriktning, liksom inom våra prioriterade uppdrag, medverkar vi till en demokratisk samhällsutveckling. Den nya organisationen, med bättre samordning och möjlighet till övergripande planering, har lagt grunden till en aktivare utveckling av arbetet med befintliga och nya utställningar. Kulturen har de senaste två åren arbetat konsekvent med att utveckla nya metoder inom utställningsverksamheten för ökad delaktighet och för att nå nya publikgrupper. Popstad Lund startades på Facebook av några privatpersoner och växte till att omfatta över 2 000 aktiva. Kulturen kontaktades av initiativtagarna för att arbeta fram en utställning och programverksamhet kring denna. Ett helt unikt museiprojekt startade och arbetsmetoden väckte stort intresse i museivärlden. Vi har presenterat projektet vid ett flertal konferenser och seminarier. Förarbetet utfördes bland annat som insamlingskvällar då all-

mänheten kunde lämna in föremål till utställningen. Kulturen hämtade också föremål med en turnébuss. Utställningen öppnade under hösten och har som målsättning att fortsätta under hela 2012 som en levande del av museet, där dialog med omvärlden ska vara central.

Det regionala forskningsprojektet "Vad som trots allt försvinner", genomfördes under 2010. Det avslutades 2011 med en utställning med namnet Förbisett, som byggde på bildmaterialet från boken med samma namn. Ytterligare ett forskningsprojekt har bedrivits, "Arkeologiska stenar", vilket tog utgångspunkt i Kulturens samling av arkeologisk sten i syfte att tillföra ny kunskap om Lunds medeltida kyrkor. Genom samarbete och samverkan med andra organisationer i årets utställningsverksamhet har vi ökat delaktigheten i vår verksamhet. Planering och framtagande av nya rutiner för utställningsplanering sköts fram till 2012 därför att vi åtog oss ett konsultuppdrag för Livets museum. Alla planerade utställningar genomfördes, förutom Skulptur i parken som ersattes av Rapport från ett tält, som blev mer omfattande än vad som från början var avsett och Grafik 2011 som fick utgå på grund av Popstad Lund.

Utställningar 2011

Åke Axelsson – möbelskaparen

Stefan Castas gröna tråd

Hållbart, Fotoskolan Skåne

Kulturen ReMix – elever från tre folkhögskolor

Förbiset

Påskutställning

Folkkonstens skapare

Folkdräktstolkningar, Sätergläntans elever

Barbro Lomakka

Rapport från ett tält, Lunds Konst- och Designskola

Popstad Lund, insamling och invigning

Julutställningar

PROGRAMVERKSAMHETEN

Mycket arbete och mer resurser inom programverksamheten, som blev en egen avdelning, har resulterat i en aktivare programverksamhet. Genom samverkansprojekt inom denna verksamhet medverkar vi till ökad demokrati och delaktighet. Vi har arbetat med att stärka befintliga samarbeten och att utveckla nya nätverk inom och utanför kulturarvsfältet. Vi har initierat nya samarbeten och testat nya evenemang för olika målgrupper. Ett exempel är Sommarkdagar på Kulturen med utvidgad programverksamhet under sommaren, 123 dagar med aktiviteter, bl a i samarbete med Lunds kommun – Sommarlund. För första gången arrangerade vi Allsång för barn vid fyra tillfällen, också i samarbete med Lunds kommun och det blev en succé direkt med 2 400 besökare. På Barnens dag, som också var ett nytt arrangemang, kom 1 000 besökare. Ett traditionellt samarbete med Lunds kommun är det årliga firandet av Nationaldagen. Vårt traditionella midsommarfirande lockar också en stor publik liksom Julstöket då det tyvärr "bara" kom 6 400 besökare – vilket berodde på vädret. I samband med alla nya utställningar utarbetas speciella program för olika målgrupper. Ofta genomförs program i samarbete med andra föreningar och organisationer. Även äldre utställningar och museiparken kan vara utgångspunkten för program och arrangemang, en verksamhet som ökar. Alla arrangemang utvärderas för kontinuerliga justeringar och förbättringar. Mu-

sikteaterföreställningen Grannfejden, ett "Pedagogiskt musikäventyr i Stefan Castas värld", spelades på Kulturen. Det var ett samarbete med Operaverkstan i Malmö och Kulturcentrum Skåne. I samarbetet ville vi med våra olika kompetenser utveckla formerna för vårt pedagogiska arbete och våra pedagogiska verktyg, samt lära oss hur vi kan bli mer tillgängliga för personer med funktionsnedsättningar. Projektets mål var att ta fram material för en musikdramatisk föreställning med alla dess delar; scenografi, berättande, musik och ljus. Temat var djur och natur och som inspiration användes utställningen Stefan Castas gröna tråd. På Förintelsens minnesdag anordnades en minnesstund och den 25 juli hölls en tyst minut på museet för att hedra offren för händelserna i Norge med tända ljus och de svenska och norska flaggorna hissade på halv stång.

Release för den nya Petriniboken, som utspelar sig på Kulturen, ägde rum på museet och ett deckarspår för barn ordnades. Årets högtider, liksom våra olika årstider, uppmärksammades med påsk-, höst- och sommarlovsaktiviteter.

Program med folktrotema ägde rum under hösten liksom Kulturnatten, Kulturkalaset i Lunds kommuns regi och Konstkvällen i Lund.

Andra aktiviteter var helgprogram för barnfamiljer, julgransplundring med dans kring granen, slöjdverkstäder, tryckeriverkstäder, bildverkstäder i anslutning till Litteralund och Stefan Castas gröna tråd, julpysel, konserter, lusseafton, föreställningar av Kulturens marionetteater samt genomförande av barnkalas. Traditionella visningar av museets olika delar med inriktning på konst, kulturhistoria, personhistoria och kulturmiljö genomförs kontinuerligt.

Program för skola och förskola

En tredjedel av Kulturens besökare var barn och unga, 14 392 skolelever och 11 608 barn under 18 år. Vi har både mångfalds- och jämställdhetsperspektiv inom den pedagogiska verksamheten. Ett stort arbete har lagts på våra regionala uppdrag. Inom området Samhällsbyggnad, etik och ideologi arbetade vi särskilt med skolverksamhet utifrån utställningen Roster från Ravensbrück. Kulturen har deltagit i möten med museer i regionen angående den andra uppdragsöverenskommelsen, gällande Natur, kultur och demokrati – utifrån Landskapskonventionen.

Drygt 300 lärare deltog i vår "körkortsutbildning" och uppdateringar av denna för att själva kunna använda museet som läromedel i sin undervisning. Vi tog emot

Allsång för barn lockade hundratals besökare under Kulturens Sommarkdagar som blev en lyckad satsning och ökade antalet besök av Lundabor och boende i regionen under sommaren.

443 bokningar av museipedagogiska program och visningar från skolor och förskolor.

En särskild satsning genomfördes för särskolornas möjlighet att använda museet som läromedel, med kontinuerliga möten med särskollärare. Inom Region Skånes satsning Kultur i vården utvecklade vi och genomförde ett nytt, utvidgat projekt tillsammans med psykiatri inom Lunds universitetssjukhus. Det pedagogiska arbetet i utställningen Röster från Ravensbrück utvecklades med en undersökande utvärdering i samarbete med och med ekonomiskt stöd från Forum för Levande Historia.

Vi samarbetade även med Litteralund, Lunds barnlitteraturfestival.

ÖVRIG VERKSAMHET

Vi planerade för att etablera verksamhet med byggnadsvårdsinriktning på friluftsmuseet vilket resulterar i en utställning 2012.

Vi samverkar med många andra organisationer och samarbetet med den ideella föreningen Hökeriets vänner, som driver Hökeriet åt oss, fortsätter och är en förutsättning för att verksamheten är levande och det är till stor glädje för alla, inklusive besökare och kunder.

På Kulturkrogen gjordes enklare insatser för ökad tillgänglighet. Den stora skuggande blodboken på utserveringen framför Vita huset var tvungen att fällas p g a sjukdom. I slutet på året fick arrendatorn åter serveringstillstånd vilket förhoppningsvis kommer att utgöra grunden för en positiv utveckling med ökat besöksantal till Kulturen.

Skånes Hemslöjdsförbund är verksamma på Kulturens område och vi har haft flera gemensamma aktiviteter. Vi hade ett seminarium om yllebroderier tillsammans med Hemslöjdskonsulenterna med anledning av den nya boken Yllebroderier, utgiven av Skånes Hemslöjdsförbund. Utställningen Folkkonst och Design används i deras verksamhet vilket är positivt. Under året fördes en dialog om hur samarbetet kan utvecklas med t ex gemensamma lokaler för olika delar av verksamheterna.

Kakelugnarna i Tegnärmuseet restaurerades med bidrag från Länsstyrelsen Skåne.

En akut inventering av sönderfallande vingar på Bosjökloster mölla utfördes.

En attraktiv arbetsplats

MUSEET SKA VARA EN BRA ARBETSPLATS SOM TILLÅTER INDIVIDEN ATT UTVECKLAS, FÖR DÅ UTVECKLAS ÄVEN KULTUREN SOM BESÖKSMÅL OCH KULTURMÖTESPLATS.

Den nya organisationen genomfördes för att klara omvärldens krav på en tidsenlig och angelägen museiverksamhet. Den nya organisationen innebär att verksamheten är indelad i sex nya avdelningar med nya chefer. Ledningsgruppens roll och funktion har under året utvecklats. De museiutvecklingsprojekt vi deltagit i har haft stor betydelse. Alla medarbetare ska få ökad kunskap om våra uppdrag och mål. Via bättre internkommunikation skapas bättre insyn i verksamheten. Verksamheten ska vara transparent och alla medarbetare ska känna till Kulturens mål samt sin egen avdelnings ansvarsområden och mål och därmed se betydelsen av sin egen roll för att kunna ta egna initiativ och medverka till Kulturens positiva utveckling. En medarbetarenkät genomfördes som uppföljning på den enkät som gjordes två år tidigare och den visade att vi hade utvecklats positivt inom alla områden. De två förbättringsområden som utkristalliserades kommer vi att arbeta vidare med kommande år. Inför omorganisationen genomfördes en konsekvensanalys som sedan har följts upp. Vi tog också fram en jämlikhets- och jämställdhetspolicy. Omorganisationen föranledde viss omflyttning av personalen för att hålla samman de nya avdelningarna och vi investerade i ny utrustning som till exempel nya kontorsmöbler. Våra arbetslokaler är fortfarande utspridda i flera hus med delvis dålig fysisk arbetsmiljö och där möjligheterna till spontankontakter mellan medarbetarna är få. Det mer långsiktiga målet att kunna samla all personal i en och samma byggnad har påbörjats. Vi har haft en förutsättningslös diskussion med arkitekt på idéplan om var och hur man skulle kunna bygga en ny byggnad och vilka övriga synergieffekter för verksamheten den skulle kunna få. Arbetet fortsätter kommande år.

En medarbetare har fått möjlighet att påbörja doktorandutbildning genom inrättandet av en forskningsutbildningstjänst för medel från Nordenstedtska stiftelsen.

Under året deltog ledningsgruppen i flera ledarskapsseminarier anordnade av DIK. En medarbetare har deltagit i DIK:s ledarskapskurs Vilja Våga Välja ledarskap. Andra medarbetare har deltagit i introduk-

tionskurs för skyddsombud, psykosocial arbetsmiljö, systematisk arbetsmiljö, att vara varandras arbetsmiljö och samordningsansvar inom arbetsmiljö. Övriga utbildningar var truckförarutbildning och kurser i Photoshop samt livsmedelshygienutbildning för caféanställda.

Samarbetsprojektet "Ur besökarens perspektiv" fortsatte med processledar- och faciliteringsutbildningar för deltagarna, vilket resulterade i framtagning av en samverkansplattform. I projektets styrgrupp respektive arbetsgrupp ingår representanter från regionmuseerna, folkbildningen, Region Skåne och Riksställningar. Förutom Kulturen ingår Malmö Museer, Regionmuseet Kristianstad samt folkhögskolor och studieförbund i Skåne. Projektet har finansierats genom utvecklingsbidrag från Region Skåne och Statens kulturråd. Samarbetet är tänkt att år 2013 utmynna i tre aktiviteter, förslagsvis tre tematiska utställningar på de tre regionmuseerna.

Även det interna arbetet har varit starkt inriktat på demokratiserande processer genom omorganisation samt kompetensutvecklingsprojektet Cresco – att växa. Projektet finansierades genom EFS-rådet och hade som mål att utbilda personalen i projektledning och att genom framtidsseminarier i olika ämnen höja personalens kompetens för att möta framtidens krav på museerna.

Följande Crescoseminarier hölls under 2011: projektledarutbildning, om delaktighet, om affärsplaner, om världsanalys, teknik och säkerhet, att marknadsföra samlingar, framtidens minnen och en konferens om samlingar samt Kulturarvsdagarna. På Kulturen hölls en konferens, "I samspel med omvärlden"; två dagar om kommunikation och dialog. På Kulturen hade vi en egen avslutade gemensam utbildningsdag med tema kulturarv och mångfald. Kulturens målmedvetna arbete med utveckling av verksamhet och personal gjorde att vi i slutet av året diplomerades som Investors in People.

Inom projektet "Om att angå" genomfördes en ut-

Konservator Cajsa Hallgren i rollen som fru Thomander under julstöket 2011.

bildning tillsammans med Dunkers kulturhus i att använda GLO; General Learning Outcomes. Det är en processinriktad och effektmålsdriven metod för att beskriva lärande inom kultursektorn genom att från början involvera publiken i planeringen av verksamhet. Målsättningen var att bli bättre på att angå och att vara relevanta i samhället. Delar av personalen deltog i en utbildning med konsulten Emily Johnson vid åtta mötestillfällen i form av workshops, formativ utvärdering tillsammans med brukare och en studieresa till museer i London. Utbildningen avslutades med ett seminarium med Andrew McIntyre från Goldsmiths College i London, en av Storbritanniens ledande auktoriteter inom arts marketing och publik utveckling. Under kommande år kommer vi att arbeta med att återkoppling och kompetensöverföring från studiebesök och personalutbildningar säkerställs på ett planerat sätt som är integrerat i verksamheten.

Vårt mål att alla ska vara friskare och att de totala sjuktalen skulle sjunka under året nådde vi, och ingen var långtidssjukskriven. Personal över 50 år samt nyanställda genomgick hälsoundersökning hos Lunda-hälsan.

Personalrörlighet och löneutveckling

Personal 2011

Tillsvidareanställda:	53 st	Årsverken:	39 st
Andel kvinnor:	32 st		24 st
Andel män:	21 st		15 st
Visstidsanställda:	30 st	Årsverken:	10 st
Andel kvinnor:	21 st		8 st
Andel män:	9 st		2 st

Under 2011 slutade nio tillsvidareanställda på Kulturen varav två avgick med pension och tre blev uppsagda. Under året tillsvidareanställdes sju personer. Tre personer var under delar av året tjänstlediga.

Kulturens fast anställda personal hade en medelålder på 48 år vilken därmed sänktes med ett år jämfört med föregående år.

Medellönen för Kulturens anställda (exkl museichef) vid årets slut var 25 089 kr/ mån. Kvinnornas medellön var 25 978 kr och männens medellön var 24 702 kr.

Sjukfrånvaro

Totala sjukfrånvaron har, jämfört med 2010, sjunkit med 2,6 % till 3,6 %; för kvinnor med 2,39 % och för män med 3,05 %. Av den totala sjukfrånvaron utgör 10 % sjukdomsperioder längre än 60 dagar.

Stabil och långsiktig finansiering

VI SKA IDENTIFIERA, STÄRKA OCH INVESTERA I DE VERKSAMHETER SOM GER ÖKADE LÅNGSIKTIGA INTÄKTER.

Kulturens huvudman, den ideella föreningen Kulturhistoriska föreningen för södra Sverige, har närmare 5 000 medlemmar. Föreningsavgiften ger en inkomst, men en stor del av den går tillbaka till medlemmarna i form av fritt inträde samt genom årsboken som vi producerar till alla medlemmar.

Entréintäkter, försäljning i butiken samt programverksamhet och uppdragsverksamhet blir allt viktigare inkomstkällor. Entréavgiften höjdes och differentierades, från 70 kr året om till 90 kr september – april och 120 kr maj – augusti. Pensionärs- och studentpris om 60 kr infördes.

Ny organisation med ökat fokus på försäljning

Målsättningen med förändringen av organisationen var bland annat att försäljningen och lönsamheten i museibutiken, entréerna och programverksamheten ska öka. Genom uthyrning av Kulturkrogen, Gästgiveriet på Östarp samt andra lokaler och parkeringsplatser får vi också inkomster. Vi utvecklar löpande de möjligheter vi har till att öka våra egna intäkter, då anslagen i praktiken minskar eftersom de inte räknas upp i den takt som löner och andra kostnader ökar.

Driftsbidrag från Region Skåne och Lunds kommun

Vår uppdragsöverenskommelse med Region Skåne och Lunds kommun som gällt till och med 2010 diskuterades under 2011 och resulterade i nya villkor från Region Skåne. Vi får ett regionalt driftsbidrag för museets verksamhet av Region Skåne, som även fördelar de statliga anslagen inklusive kulturmiljöbidraget från Riksantikvarieämbetet. Från Lunds kommun får vi ersättning för drift och verksamhet och kommunen står även för teknisk drift (värme, vatten och el) till alla museets byggnader. Dessutom har vi ett separat avtal med Stadsbyggnadskontoret om stadsantikvariefunktionen och ett särskilt avtal om att Lunds kommun ska bidra med extra medel för eftersatt underhåll på byggnaderna. Från Sjöbo kommun får vi ett mindre anslag för verksamheten på Östarp, likaså från Höörs kommun som stöd till drift och underhåll av Bosjöklosters mölla.

Ny kontrollertjänst och förändrade rutiner

I samband med omorganisationen förändrades den kamerala ekonomifunktionen till en kontrollertjänst. Det innebar att vi utvecklade budgetprocessen och de därmed tillhörande rapportsystemen. Arbetet med att ta fram och hålla en långsiktig investeringsplan påbörjades. Övrigt utvecklingsarbete inom det ekonomiska området, som att ta fram en långsiktig affärsplan, sponsring, upphandling och internkontroll, kommer att fortsätta nästa år. Vi ställde, med stöd av vår revisionsbyrå, frågor till Skatteverket om ett förtydligande gällande momsredovisning och beskattning av vår verksamhet.

Programverksamhetens avgifter sågs över och justerades. En satsning på förändrad programverksamhet gav positivt resultat. För att effektivisera bokningen av lokaler och visningar undersöktes olika bokningssystem som ska upphandlas kommande år. Upphandling av ett nytt system för hantering av medlemsregistret och utskick till medlemmarna genomfördes och planering startade för upphandling av ny server.

Ökad uppdragsverksamhet

Vi ökade våra intäkter genom byggnadsantikvariska och kulturhistoriska uppdrag från externa beställare i hela regionen. Vi satsar på att utöka verksamheten successivt. Vi ökade uppdragsverksamheten, bland annat genom arbete med Region Skånes medicinhistoriska samling och fick ett konsultuppdrag av Sydsvenska medicinhistoriska sällskapet att planera och producera en ny medicinhistorisk utställning, Livets museum, som ska invigas 2012.

Inom uppdraget från Region Skåne rörande de medicinhistoriska samlingarna inventerades och registrerades samlingarna i Helsingborg. Vi genomförde också ett uppdrag åt Region Skåne att utreda förutsättningarna för att lägga ut Region Skånes konstsamling på Internet.

Arbete med att ta fram en affärsplan för uppdrag, uthyrning av lokaler och försäljning påbörjades, liksom planering för att utöka konferensverksamheten ge-

nom att erbjuda konferenspaket och företagsarrangemang tillsammans med Kulturkrogen.

Bildscanning fortsatte för försäljning av bilder via den historiska bildbyrå IBL-Bildbyrå.

Höjning av medlemsavgiften

På föreningens årsmöte beslöts att höja medlemsavgiften från 290 kr till 400 kr för enkelt medlemskap samt från 450 kr till 600 kr för dubbelt. Medlemskampanjen i slutet av året gav flera nya medlemmar och merintäkter. Dock befarades att höjningen av medlemsavgiften samt övergången till löpande medlemskap initialt ska leda till ett minskat antal medlemmar. Därför satsade vi på förnyelse av medlemshanteringen och kommunikation och kampanjer kring verksamheten för att öka antalet nya medlemmar samt öka intäkterna.

GÅVOR SAMT FOND- OCH SPONSORSMEDEL

Kulturen får gåvor i form av donationer, arv m.m. till den ideella föreningen. Sådana medel placeras i fonder och ger årligen en avkastning som finansierar en del av verksamheten. Denna form av finansiering är dock osäker genom kopplingen till nationell och internationell ekonomisk utveckling och kan inte ligga till grund för hållbar långsiktig planering. Vi söker kontinuerligt medel från externa fonder, liksom regionala utvecklingsbidrag, statliga utvecklingsbidrag och EU-medel för vår verksamhet – en tidskrävande och osäker finansieringsform.

Sammanställning över gåvor, fondmedel och övriga bidrag:

Ragnar Söderbergs stiftelse	845 536
Sparbanken Öresund	500 000
Barbro Osher Pro Suecia Foundation	259 448
Nordenstedtska stiftelsen	280 000
The Oak Foundation	158 375
Riksantikvarieämbetet	201 875
Margit och Lennart Carlssons stiftelse	766 000
Testamente Elisabeth Aschan	100 000
Forum för Levande Historia	50 000
Skånes Bildningsförbund	50 000
Danske Bank	70 000

Region Skåne:

Psykiatri i Skåne	90 000
Medicinhistoriskt uppdrag	900 000
Utställningsersättning 2010	144 000
Rum för kulturodling	210 000
Ur besökarens perspektiv	100 000

Lunds kommun:

Framtidens Lund	170 000
Framtidens Lund	100 000

Statens kulturråd:

Popstad Lund	300 000
Kulturpedagogik	250 000
Ur besökarens perspektiv	100 000

Totalt	5 645 234
---------------	------------------

Hållbar utveckling

FRÅGOR KRING HÅLLBAR UTVECKLING BLIR ALLT MER AKTUELLA I VÅR TID OCH PARALLELLT MED DETTA ÄR DET KULTURHISTORISKA PERSPEKTIVET VIKTIGT FÖR ATT HITTA LÖSNINGAR OCH FÖRHÅLLNINGSSÄTT INFÖR FRAMTIDEN.

Genom den förändrade organisationen skapas förutsättningar för alla att vara delaktiga i verksamheten. Kompetenssammansättningen inom avdelningarna har varit viktig. Ett stort arbete har lagts ned på att skapa bra team som samarbetar både inom gruppen och med övriga medarbetare, vilket är en förutsättning för att Kulturen ska utvecklas på ett hållbart sätt. Arbetet med dokumentation och planering är också en förutsättning och en grund för en positiv hållbar utveckling av vår verksamhet. Genom de stora samarbetsprojekten som Cresco, "Ur besökarens perspektiv" och "Om att angå" som prioriterar delaktighet, utvecklade vi nya arbetssätt och en helt ny metodik för publiksamverkan, vilket är avgörande för en långsiktigt hållbar utveckling av verksamheten. Vi har ökat graden av delaktighet från omvärlden vid planering, genomförande och utvärdering av Kulturens verksamhet. Genom nya samarbeten med civilsamhället tillvaratar vi resurser inom föreningar och civilsamhälle, till exempel inom hembygdsföreningar, för att öka kunskapsförmedlingen om kulturarv. Genom att utveckla en bred pedagogisk programverksamhet med betoning på eget skapande för både barn, unga och vuxna bygger vi en hållbar verksamhet.

I entrén försågs luftslussen med varmluftsfläkt för att stabilisera inomhusklimatet och en vägg byggdes i arbetslokalerna på Diabasen för att åtgärda kyla och drag. En avfuktare köptes in till arkivet. Personalen hade en gemensam städdag på Östarp samt utförde trädgårdsarbete på museiområdet i Lund.

Miljöprofilering och hållbar utveckling sattes upp som två viktiga fokusområden och arbete påbörjades för miljöcertifiering. Ett möte hölls med studenter från Internationella Miljöinstitutet vid Lunds Universitet för att diskutera förutsättningarna för och vilken miljöcertifiering som kan vara tänkbar för Kulturen att jobba mot i framtiden. Museet fungerade som casestudy för studenterna, som gett oss en analys och förslag på hur vi kan arbeta vidare med frågan. Arbete påbörjades med förutsättningar för källsortering och vårt mål är att 100% ska källsorteras. Gemensam åtgärdslista över mindre miljöåtgärder som kan bidra till det

stora diskuterades, men lades på is tills en övergripande målsättning bli klar. Vi provade olika metoder för ogräsbekämpning och vi valde miljömärkta produkter inom lokalvården. Ett hållbart och ekologiskt trädgårdssortiment för butiken togs fram. Till caféet valdes lokalproducerat, ekologiskt och kravmärkt sortiment.

Det energibesparingsprogram som initierats i samarbete med Lundafastigheter vid Serviceförvaltningen, Lunds kommun, ledde till att insatserna för energiopptimering sänkte energiförbrukningen. Mätning av effekten av de styr- och reglersystem som installerats på magasinet på Gastelyckan visade att gasförbrukningen för uppvärmning minskat med 23% jämfört med tidigare år.

Under året drabbades Kulturen av två stölder. Den ena skedde genom ett nattligt inbrott, och den andra under ordinarie öppethållande. Vid båda tillfällena fungerade de tekniska systemen och personalens rutiner bra. Dock påbörjades genast arbete med att se över och komplettera de system som finns för att i framtiden förhoppningsvis slippa liknande händelser. Vi kommer att genomföra en säkerhetsutredning nästa år. Det planerade arbetet med översyn av rutiner i händelse av brand, samt översyn av KRL-plan, har dock inte genomförts på grund av tidsbrist. Det kommer att krävas stora investeringar framöver för att höja säkerheten, eftersom vi har föremål utställda i flera byggnader till skillnad mot många andra regionala museer. Det som är vår styrka och potential för utveckling är också en svaghet.

Ett tillgängligt museum

EN AV KULTURENS HUVUDUPPGIFTER ÄR ATT BEVARA, ANVÄNDA OCH UTVECKLA VÅRT GEMENSAMMA KULTURARV. EN KÄRNFRÅGA I DETTA SAMMANHANG ÄR HUR VI ARBETAR MED ATT GÖRA KULTURARVET TILLGÄNGLIGT, IDAG OCH FÖR KOMMANDE GENERATIONER.

I samband med ombyggnationer och vid utställningsproduktion ser vi över möjligheterna att öka den kommunikativa och fysiska tillgängligheten. Vi har stimulerat utvecklingen av de kulturpedagogiska resurserna samt ökat tillgängligheten till kulturarvet med ny teknik genom utveckling av en app till utställningen Popstad Lund. Målet är att genom appen koppla samman utställningen och föremålen med de platser i Lund vi berättar om. På så vis hoppas vi på en förlängd upplevelse. Appen innehåller därtill möjlighet till interaktivitet och delaktighet helt i linje med hur hela utställningen växte fram. Appen är en prototyp för fortsatt arbete med andra delar av museets verksamhet utifrån samma tekniska plattform.

Ett stort pågående arbete är digitalisering av föremålssamlingarna i databasen Carlotta. Under 2011 publicerades Carlotta på Internet och alla kulturhistoriska föremål, ca 250 000 föremål ur museets samlingar, är därmed sökbara för alla. Samtidigt skedde leverans till K-Samsök och därmed Kringla och Europeana. Kulturen är, förutom Västarvet, det enda museet i södra Sverige som är tillgängligt på detta sätt.

Vi deltar i ett EU-projekt kring digitalt kulturarvsarbete och virtuella miljöer; "Virtual Museums Transnational Network".

Kulturen leder arbetet med att utarbeta en regional förvaltningsplan tillsammans med de två andra regionala museerna vilken i grunden handlar om både en gemensam effektiv förvaltning, säkrare rutiner och tillgänglighet till våra föremål. Inom arbetet har vi utarbetat och fastställt policydokument som rör insamling, lån, magasin, utställningsarbete, bevarande och konservering samt gallring. Likaså har ett antal gemensamma rutinbeskrivningar och blanketter arbetats fram.

I väntan på förtydligande direktiv från Region Skåne om uppdragets fortsatta utveckling har arbetet med ABM-samverkan mellan arkiv, bibliotek och museer varit vilande.

Digitalisering av de medicinhistoriska samlingarna startade, med handledning för Regis från Kulturen.

Arkivet genomgicks och uppordnades och digitalisering av arkivhandlingar påbörjades.

Under året tillfördes Kulturens samlingar 149 föremål, arkivalier och foton.

För att göra vårt stora friluftsområde tillgängligt för alla har vi tagit fram omfattande åtgärdsplaner. Planarbete gjordes för fysisk tillgänglighet i Herrehuset. En ansökan till Boverket gjordes för tre fysiska tillgänglighetsåtgärder; en inomhusramp för ökad tillgänglighet i Vita huset, övergång som komplement till undergång för förbindelsen mellan norra och södra området över Adelgatan, samt ombyggnad av Herrehuset med invändig hiss och ramper för full tillgänglighet för alla. Besked väntas i början av 2012.

En ramp tillverkades till Smedjan. Ett året-runt-öppet café öppnades i ett av husen som därmed tillgängliggjordes. En utredning av möjligheter och att se över förutsättningarna för bättre funktion i entré och butik planerades men prioriterades ner med anledning av caféombyggnaden.

Öppen kommunikation och samverkan med andra

GENOM ÖPPEN OCH GOD KOMMUNIKATION MED OMVÄRLDEN BLIR KULTUREN EN VERKSAMHET SOM ENGAGERAR MÅNGA.

Varumärkesarbete

Vårt stora varumärkesarbete avslutades och nu har vi en varumärkesplattform, en ny grafisk profil och en ny mer kommunikativ hemsida. Det kommer att vara betydelsefullt för vår fortsatta utveckling. Vi tog fram en varumärkesbok och delade ut T-shirt, jacka och väska till all personal i samband med lanseringen. Nu återstår arbetet med att förbättra intranätet. Arbetet med att upprätta en övergripande kommunikationsplan påbörjades.

IT och nya medier

Vi kommunicerar mer av vår verksamhet genom sociala medier och tack vare den nya interaktiva hemsidan som lanserades inför årets julstök. Vi har t ex haft bloggar för julfirande, insamlingsarbetet kring Popstad Lund och arbetet på Östarp. Kulturens vänner på Facebook ökade med nästan 100 procent under året till ca 1 800 personer vid årets slut. Facebookgruppen för utställningen Popstad Lund hade vid årets slut ca 2 500 personer som deltagit i processen kring utställningen och insamlande av minnen, bilder och föremål. Antalet prenumeranter på Kulturens digitala nyhetsbrev ökade även under året. Lärarnytt, det digitala nyhetsbrevet för lärare, skickades ut fyra gånger per månad. Aktiviteten på hemsidan ökade till 115 748 besökare. Översyn och planering för framtida behov inom IT och telefoni samt nytt bokningssystem med webbokning online pågick under året.

PR och Marknadsföring

Vi kommunicerar också genom samarbet med tidningar i södra Sverige och Danmark. Mycket arbete läggs ned på att skriva pressinformation om vår verksamhet vilket resulterat i att vi fick mycket god bevakning i media under 2011. Traditionellt marknadsför vi oss också med Kulturens årsbok, vars tema 2011 var Musik. I år genomfördes en stor sommarkampanj för att visa bredden i vårt utbud och nå en bredare besöksgrupp med fokus på familjer. Genom Kulturens Sommarkampanj erbjöd vi en aktivitet om dagen under perioden maj till augusti. Vi samarbetade här med Kultur Lund och deras Sommarlund samt deltog även i

Upplev Lundaland i samarbete med Lunds, Kävlinges, Staffanstorps, Lommas samt Eslövs kommuner.

Rådgivning och samverkan med andra

Vi är mycket aktiva inom våra kompetensområden och har en omfattande rådgivningsverksamhet och kommunikation med forskare, studenter, skolelever och allmänhet. En mängd frågor rör samlingar, föremål och byggnadsvård, men även arkiv, bibliotek och foto är av intresse för omvärlden. Kulturens kompetens anlitas också i rådgivning till andra museer och institutioner. Studiebesök gjordes av kollegor från andra museer och institutioner, bl a från Nationalmuseum i Köpenhamn och från Den Gamle By i Århus.

Under året har vi givit stöd åt de skånska kommunerna i övergripande museifrågor bland annat genom vårt arbete med prioriterade uppdrag och genom rådgivning inom våra kompetensområden. Vi lånar årligen ut föremål till museer både i Sverige och utomlands till utställningar. Förra året fick bland annat Tomelilla konsthall, Ystads Museum, Landskrona Museum, Waldemarsudde, Gemeente Museum Den Haag, Vin- och sprithistoriska museet i Stockholm och Tekniska museet i Stockholm låna föremål ur våra samlingar. Det är positivt att vi på så sätt kan tillgängliggöra våra samlingar och sprida kunskap om vår verksamhet.

Vi är engagerade i samhällsfrågor genom bland annat Stadsantikvariens arbete på 50% för Lunds kommuns Stadsbyggnadskontor och har deltagit i bebyggelseplanering, bl a Lundalänken (spårvägsutredningen) och Saluhallens ombyggnad och har handlagt byggnadsantikvariska ärenden från Länsstyrelsen Skåne samt övriga antikvariska frågor. Vi har utfört arbete på Länsstyrelsens initiativ med strategisk plan för kulturarvsfältet inom regionen tillsammans med de övriga två regionmuseerna och Kultur Skåne. Inom kulturminneslagen har arbete utförts med remiss på nygestaltningsplanerna för Stadsparken, vilket berör Lunds medeltida stadsvall. Vi skrev ett remissyttrande inför Region Skånes kulturnämnds revidering av Re-

Utställningen Popstad Lund är ett delaktighetsprojekt som engagerat ca 2 500 personer via sociala medier. Ett projekt som även bevakades flitigt av tidningar, radio och TV under året.

gional kulturplan för Skåne 2011-2012 och utredde förutsättningarna för det planerade besökscentrat i Uppåkra tillsammans med de andra regionala museerna. Grävningsprojektet Stora Uppåkra avslutades i början av året. Vi har utfört arbete med Lunds stads- arkeologiska GIS.

regionala dräkrådet, ICOM Costume Committé, Visualisering syd, nätverket för Svenska Medeltids- museer, nätverket för samtids- och dokumentations- fotografi.

Styrelseuppdrag och nätverk

Musiechefen hade under året följande styrelse- uppdrag: Norden Hus på Färöarna, Region Skånes marknadsbolag Tourism in Skåne, Landsantikva- rieföreningen, Hanna och Ernst Norlinds stiftelse, Nordenstedtska stiftelsen, Regis, Stiftelsen Skånsk Hemslöjd. Museichefen ingår även i Läns museernas Samarbetsråd, Riksförbundet Sveriges Museer, As- sociation of European Open Air Museums, nordiskt nätverk för friluftsmuseer, det regionala kulturarvskol- legiet och gruppen för regionalt kulturarv.

Personalen är engagerad i flera nätverk som t.ex. Lunds universitetshistoriska sällskap, Sydsvenska Medicinhistoriska Sällskapet, SAMDOK-pooler för tillverkning och tjänster och hemliv och fritid, skån- ska nätverket för textil och dräkt, Carlottagruppen, MUSUND, ABM Skåne, MARK (Museiarkeologisk branschorganisation), Tegnérstiftelsen, Karlebystif- telsen, Föreningen Sveriges Textilkonservatorer, det

Uppdragsverksamhet

UPPDRAKSARKEOLOGI, UNDERVISNING OCH KOMPETENSUTVECKLING

Uppdragsarkeologi

Vi utförde flera arkeologiska uppdrag i och kring Lund, till exempel förundersökning av Saluhallen, Kv Glädjen, Domkyrkoplatsen och i Domkyrkan. Vi har också genomfört arkeologiska undersökningar och förundersökningar i Södra Råby, Södra Sandby, Trelleborg samt i Halmstad och Spydebergs prästgård i Norge. Ett byggnadsarkeologiskt uppdrag har genomförts vid Varbergs fästning och vi har bidragit med rådgivning i bevarandefrågor avseende världsarvet Gammelstads kyrkby i Luleå. Vi bygger upp den bebyggelseantikvariska kompetensen och kan nu åta oss uppdrag inom det området. 2011 inventerade vi till exempel kommunaltekniska verk i Lund för Stadsbyggnadskontoret.

Vi hade uppdraget att genomföra seminariegrävning i Uppåkra för Institutionen för arkeologi och antikens historia, Lunds universitet samt antikvarisk medverkan vid Stäket, UB och Rådhuset i Lund.

Undervisning

Vi deltog i Sjöbo kommuns projekt "Ut i Sjöbo" för att öka tillgängligheten till kultur i kommunen. Vi höll en kurs för Skånes Hembygdsförbund på temat "Bli hembygdsfotograf". Vi har hållit föreläsningar för ABM-studenter vid Lunds universitet på tema "Museer och kunskapsorganisation" och undervisat vid scenproduktionsutbildningen vid Kultur och samhälle, Malmö Högskola. Dessutom har vi genomfört undervisning vid Institutionen för arkeologi och antikens historia vid Lunds universitet samt haft ett utbildningsuppdrag i byggnadsarkeologi vid samma institution. Föredrag hölls vid trädgårdshistoriskt forum, Sundbyberg, vid byggnadsarkeologisk konferens i Oslo, på seminarium om landskapet som kulturminne i Malmö och vid Vestfyns hemstavnforenings årsmöte.

Övrig uppdragsverksamhet

Kulturen är partner i ett EU-projekt i Turkiet för att utveckla ömsesidig förståelse och interkulturell dialog och ska bidra med expertkompetens inom publikt arbete. Projektet planeras äga rum under 2012.

Musund – Museerna runt Öresund – är ett samarbetsprojekt Sverige-Danmark där Kulturen är representerad i arbetsgruppen. Projektet finansieras av Region Skåne och den danska Kulturarvsstyrelsen. Tema för seminariet 2011 var "Museernas relevans".

Carlottagruppen är ett nätverk och samarbetsprojekt om ett informationssystem/en föremålsdatabas för museer och deras samlingar. I gruppen ingår, förutom Kulturen, även Statens museer för världskultur, Göteborgs stadsmuseum, Malmö museer, Vänermuseet i Lidköping, Norrbottens museum samt Rörstrands museum.

I Regis ekonomisk förening ingår Malmö Museer, Regionmuseet Kristianstad, Kulturen och stiftelsen Hadar för digitalisering av text och bild inom Kulturarvs-IT.

Vi medverkade i "Kulturhistoriska byggnader på friluftsmuseer i Norden" – inom FRI – friluftsmuseer i Norden. Vi ingår också i MARK – museiarkeologiska branschorganisationen, och vi är aktiva medlemmar inom Nätverket för Svenska Medeltidsmuseer och danska organisationen Byarkæologisk Møde.

Vi deltog i bildredaktionen till bokprojektet Lunds kommuns historia del 1, Medeltiden.

Kultrens medarbetare har medverkat med artiklar i Föreningen Gamla Lund-nytt 2011:3, 4 och 5.

Kulturens arkeologer genomförde under året flera förundersökningar, som här inför tillbyggnaden av Saluhallen i Lund.

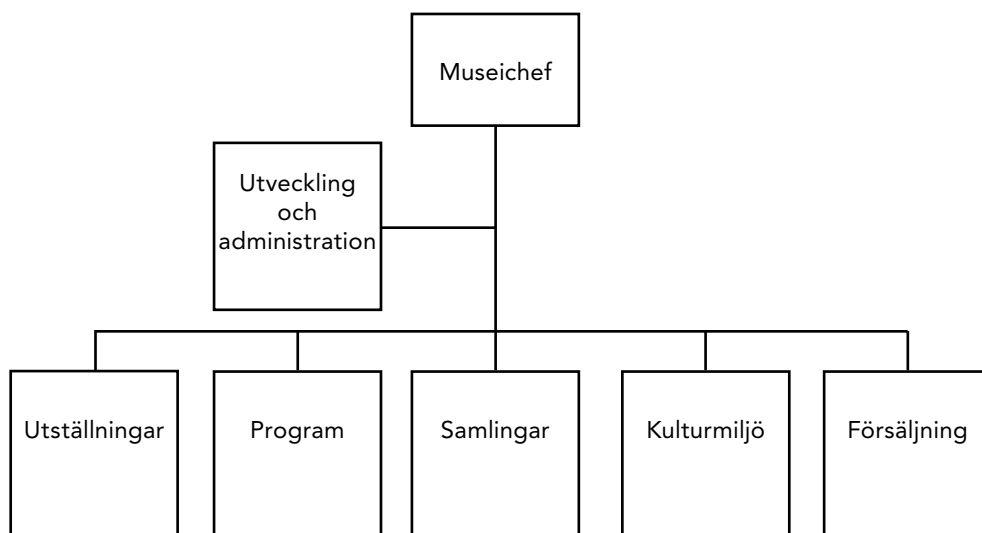
Kulturhistoriska föreningen för södra Sverige

STADGAR, ORGANISATION OCH STYRELSE UNDER 2011

Stadgar (fastställda och reviderade 2002):

”Kulturhistoriska föreningen för södra Sverige, stiftad 1882 av de Skånska landskapens Historiska och Arkeologiska Förening samt Lunds Landsmålsföreningar, har till syfte att samla och bevara det materiella kulturarvet med särskild inriktning på sydsvensk kulturhistoria, att i samband därmed verka för forskning och för bildningen i samhället samt att bedriva därmed förenlig verksamhet.”

Organisation

Högste beskyddare och hedersledamöter

Högste beskyddare är Hans Maj:t Konung Carl XVI Gustaf.

Hedersledamöter är fru Margit Carlsson, ek dr Margareta Nilsson, dir Lennart Nilsson, prof Hans Rausing, dir Bertil Hagman, civilek Martin Wiklund, dir Stefan Wiklund, dir Thomas Wiklund.

Kulturens styrelse på den öppna scenen i utställningen Popstad Lund.

Kulturens styrelse år 2011:

Lars-Erik Skjutare ordförande t o m 11.06.13, därefter Bengt L Andersson, Annika Annerby Jansson, vice ordförande och au-ordförande, valda av föreningen. Regeringens representant var Heidi Vassi med suppleant Patrick Quist t o m 11.07.01, därefter Michael Matz. Region Skånes representanter var Ronny Johannessen med suppleant Karin Strandberg och Ingrid Jägerhed med suppleant Lisbeth Lindell. Lunds kommuns representanter var Lars V Andersson med suppleant Zoltán G-Wagner och Joakim Friberg med suppleant Jon Helgason. Valda av föreningen var Lynn Åkesson, Lennart Prytz, Karl-Axel Axelsson, Hanne Mannheimer, Ulrika Nilsson, Carl Piper, Kjell-Arne Olsson. Suppleanter var Gustaf Lorentz, Lars Wetterberg, samt Suzanne Richter. Mu-seichef Anki Dahlin samt personalrepresentant för DIK, Gertie Ericson, ingår i styrelsen. Personalrepresentant för SKTF, som under året bytte namn till Vision, var vakant.

Arbetsutskott:

Annika Annerby Jansson, ordförande, Lars-Erik Skjutare t o m 11.06.13, därefter Bengt L Andersson, Lennart Prytz, Hanne Mannheimer, Anki Dahlin.

Adjungerad till styrelsen som sekreterare var Agneta Dahlberg.

Revisorer var:

Adrian Borin med suppleant Britt Svensson t o m 11.04.17, därefter Bertil Göransson med suppleant Guilem da Silva Rodrigues för Lunds kommun samt Uldis Skuja och Göran Bengtsson för föreningen med suppleanterna Karin Björkman och Åke Christ-ansson.

Valberedning var:

Karin Sandberg, sammankallande, Gertrud E Bohlin och Lennart Nilsson.

Möten:

2011 hölls, förutom årsmöte, 6 styrelsemöten och 5 arbetsutskottsmöten.

